

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Sivu 14. Kaavion esitystapaa olisi hyvä kehittää. Sen viesti on vaikeasti hahmottuva, koska laatikoissa on rinnasteisina eri tason asioita kuten toimija (yksilö) ja abstraktiasia (turvallisuus).

1.2 Keskeisiin käsitteisiin tulee määritellä myös kokonaismaanpuolustus, jota termiä myös käytetään strategiassa (esim. alaluvussa 1.3).

1.3 Luvussa tulee määritellä kokonaisturvallisuuden- ja kokonaismaanpuolustuksen keskinäinen suhde ja kuvata myös mahdollinen suhteen muutos eri turvallisuustilanteissa.

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Alaluvussa 4.2 kolmannessa kappaleessa sanotaan: ”Jokaisella on vastuu myös omasta varautumisestaan.”

Koko väestö ei pysty täyttämään tätä velvoitetta (lapset, erityisryhmät, pitkäaikaissairaat jne.), siksi olisi hyvä muotoilla lause toisin. Tässä kohtaa yksilön sijaan on paikallaan käyttää termiä kotitaloudet, joiden varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin on tärkeää.

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Alaluvussa 5.3 Kansalaisyhteiskunta sanotaan, että toimijat tukevat yksilörajapinnassa varautumista.

Yksilörajapinta-sanalla ehdotamme käytettäväksi yksilö-termiä, jolloin lauseen viesti on selkeämpi.

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

Puolustuskyky

Strateginen tehtävä 9. Suomen sotilaallinen puolustaminen

Lisäehdotus kohtaan: Toiminta-ajatus

Kohdassa tulisi mainita MPK:n rooli osana reservin koulutusjärjestelmää, paikallispuolustuksen kouluttajana ja vapaaehtoisten rekrytoinnissa.

Muutosehdotus kohtaan Toimijat:

Nykyisessä muotoilussa puhutaan virheellisesti monikossa maanpuolustuskoulutusta antavista yhdistyksistä (huomioiden Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta).

”... Järjestöistä tehtävän toteuttamisen näkökulmasta keskeisiä ovat reserviläisjärjestöt ja maanpuolustuskoulutusta antavat yhdistykset...”

Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi: Kansalaisten korkean maanpuolustustahdon ylläpitämisen kannalta keskeinen toimija on maanpuolustuskoulutusta antava Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK ja muuta vapaaehtoista maanpuolustusta järjestävät reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöt.

Strateginen tehtävä 10: Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen

” Vapaaehtoinen maanpuolustus antaa Suomen kokonaismaanpuolustukselle tehokkaan resurssin. Sillä on kaikkia kansalaisryhmiä yhdistävä ja maanpuolustustahtoa kohottava vaikutus. Vapaaehtoista maanpuolustusta kehitetään yhteiskunnan ja erityisesti puolustusvoimien tarpeiden perusteella, vuonna 2024 laaditun vapaaehtoisen maanpuolustuksen tavoitetilassa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti.”

Yllä olevassa tekstissä tulisi mainita MPK nimeltä vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta järjestävänä ja reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen toimintaa koordinoivana.

Tehtävän 10 kohdassa Toimijat toistuu sama virke kuin kohdassa 9:

”... Järjestöistä tehtävän toteuttamisen näkökulmasta keskeisiä ovat reserviläisjärjestöt ja maanpuolustuskoulutusta antavat yhdistykset. ..”

Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi: Kokonaismaanpuolustusta tukevien vapaaehtoistoimijoiden kouluttamisen ja yhteensovittamisen näkökulmasta keskeinen toimija on Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK sekä muut turvallisuuden parissa toimivat järjestöt.

Strateginen tehtävä 52. Nuorisotyön ja -toiminnan sekä liikunnan kansalaistoiminnan ylläpitäminen

Tähän strategiseen tehtävään on hieman keinotekoisesti koottu sekalaista kansalaistoimintaa, eikä teksti vastaa otsikkoa. Esimerkiksi ensimmäisessä kappaleessa puhutaan nuorisotyön rinnalla yleisesti kansalaistoiminnasta henkistä ja sosiaalista eheyttä tukevana toimintana. Samoin luvun toinen ja kolmas kappale kuvaavat järjestöjen toimintaa yleisesti kokonaisturvallisuuden rakentajana, eikä pelkästään nuorisotyötä tai liikuntaa.

Toiminta-ajatuksen viimeinen lause on: ”Liikunnan kansalaisjärjestöt kykenevät omalta osaltaan tukemaan ja täydentämään myös koulutus-, pelastus- ja vapaa-aikatoiminnan jatkuvuutta.” Miksi liikuntajärjestöt on nostettu esiin koulutus- ja pelastustoiminnan jatkuvuuden tukijoina?

Strateginen tehtävä 55. Vapaaehtoistoiminnan edistäminen

On hyvä, että strategiassa on mainittu rekisteri, jonka avulla hallinnoidaan osaavia vapaaehtoisresursseja viranomaisten avuksi. Tekstissä tämän rekisterin käyttö on rajattu normaaliolojen häiriötilanteisiin: ”... rekisteri, josta sopivat henkilöt voidaan tunnistaa normaaliolojen häiriötilanteissa.”

Esitämme tekstiä muutettavaksi seuraavasti: Vapaaehtoisresurssien saatavuus ja vapaaehtoisten osaamisen ylläpito voidaan varmistaa yhteistoiminnasta sopimalla ja luomalla rekisteri, josta sopivat henkilöt voidaan tunnistaa ja kutsua viranomaisten avuksi normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

Strategiassa käytetään useita eri termejä tarkoittamaan järjestöjä (3. sektori, yhdistykset, seurat, jne.). Järjestöt on hyvä sana, joka ymmärretään yhtenäisesti ja sitä voidaan käyttää kaikkien tekstissä käytettyjen vaihtoehtoisten käsitteiden sijaan.

Kaikkien strategisten tehtävien tekstit eivät ole laadittu samalla tyyllillä. Esimerkiksi 46. Avaruuspalvelujen saatavuuden varmistaminen poikkeaa yleisestä tyylistä.

Paikka paikoin lukijan on vaikea hahmottaa, onko kysymys nykytilan vai tavoitetilan kuvauksesta. Näin esimerkiksi sivulla 41, jossa kerrotaan: ”Kansainvälisen, valtakunnallisen, alueellisen, paikallisen ja yksilöllisen tason välillä joustavasti tapahtuva tiedonvaihto, yhteisten tavoitteiden asettaminen ja sitoutuminen yhteistoimintaan luovat perustaa kokonaisturvallisuudelle.”

Virtanen Satu
Maanpuolustuskoulutusyhdistys - MPK Keskustoimisto